Spis treści

Wstęp 9
1. Metodologia badań 15
1.1. Przedmiot badań 17
1.2. Wykładnia przyjętych i stosowanych pojęć i definicji 23
1.3. Wykładania nowych autorskich definicji wprowadzonych w rozprawie 24
1.4. Założenia metodologiczne 25
1.4.1. Założenia poznawcze 25
1.4.2. Pozostałe założenia i ograniczenia badawcze 26
1.4.3. Kryteria wyboru ekspertów 26
1.4.4. Populacja i grupa badawcza 28
1.4.5. Metody i narzędzia statystyczne zastosowane do oceny zgodności odpowiedzi ekspertów 29
1.5. Podsumowanie 31

2. Rywalizacja światowych mocarstw o wpływy w Arktyce – konsekwencje dla bezpieczeństwa międzynarodowego 33
2.1. Znaczenie Arktyki dla bezpieczeństwa międzynarodowego 34
2.1.1. Arktyka w ujęciu teorii i koncepcji geopolitycznych 34
2.1.2. Zasoby Arktyki 41
2.1.3. Północne szlaki transportowe 46
2.2. Koncepcje działania (polityki, strategie, doktryny) głównych podmiotów politycznych i militarnych w Arktyce 51
2.2.1. Rosyjska polityka arktyczna w wymiarze politycznym, gospodarczym i militarnym 53
2.2.2. Zaangażowanie NATO w Arktyce 71
2.2.3. Arktyczna polityka USA 77
2.2.4. Chińska myśl strategiczna „Go" wobec Arktyki 81
2.2.5. Szanghajska Organizacja Współpracy 87
2.2.6. Arktyczna polityka Unii Europejskiej 89
2.3. Skutki rywalizacji państw i organizacji w Arktyce dla bezpieczeństwa międzynarodowego 103
2.3.1. Militaryzacja Arktyki 103
2.3.2. Kluczowe arktyczne obszary konfliktogenne 105
2.4. Konkluzje 107

3. Strategiczne znaczenie Svalbardu w zmieniającym się środowisku bezpieczeństwa w Arktyce 113
3.1. Strategiczne znaczenie Svalbardu 114
3.1.1. Położenie geograficzne i warunki klimatyczne. 114
3.1.2. Traktat spitsbergeński 116
3.1.3. Potencjał społeczny i gospodarczy 124
3.1.4. Potencjał naukowy i badawczy Svalbardu 127
3.1.5. Infrastruktura krytyczna i newralgiczna na Svalbardzie. 129
3.1.6. Polityka Norwegii wobec Dalekiej Północy 135
3.1.7. Polityka Federacji Rosyjskiej wobec Svalbardu (ros. Spitsbergenu) 183
3.1.8. Polityka Stanów Zjednoczonych Ameryki wobec Svalbardu. . . . 201
3.1.9. Polityka NATO wobec Svalbardu 214
3.2. Obszary rywalizacji i współpracy światowych mocarstw i organizacji międzynarodowych w kontekście Svalbardu. 221
3.2.1. Polityczny potencjał Svalbardu. 221
3.2.2. Wymiar militarny 231
3.3. Konkluzje 248

4. Kluczowe północne projekty gospodarcze w kontekście bezpieczeństwa międzynarodowego 257

5. Prezentacja wyników badań 275
5.1. Badania eksperckie i populacja badawcza 275
5.2. Przyjęte założenia i wnioski, będące efektem analizy kwestionariuszy wywiadu eksperckiego 277
5.3. Najbardziej prawdopodobny scenariusz rozwoju sytuacji w międzynarodowym w rejonie Morza Barentsa 279
5.3.1. Podstawowe założenia przyjęte do budowy scenariusza 280
5.3.2. Środowisko bezpieczeństwa międzynarodowego w prezentowanym modelu 281
5.4. Ocena sytuacji środowiska bezpieczeństwa w Europie i europejskiej części Arktyki, w tym na Svalbardzie i w basenie Morza Barentsa 293
5.4.1. Najbardziej prawdopodobne prescenariusze na Svalbardzie 306
5.4.2. Główne czynniki zakłócające scenariusz 308
5.4.3. Scenariusz rozwoju środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego na Svalbardzie 308
5.4.4. Zmiany środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego na Svalbardzie 321

5.5. Najbardziej realistyczny scenariusz rozwoju sytuacji międzynarodowej w Arktyce 322
5.5.1. Podstawowe założenia przyjęte przy konstruowaniu scenariusza 323
5.5.2. Środowisko bezpieczeństwa międzynarodowego prezentowanego modelu 324
5.5.3. Ocena sytuacji środowiska bezpieczeństwa w Arktyce w 2020 roku 329
5.5.4. Scenariusz rozwoju środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego w Arktyce 334
5.5.5. Zmiany środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego w Arktyce 348
5.6. Konkluzje 350
Zakończenie 353
Bibliografia 355